

YUNUS'UN SÖZLERİYLE GÖNLÜ YIKAMAK

Yüzlerce yıl evvelinden yazılan bir söz nasıl olur da anlamından zerre miktarınca değer kaybetmeden gediğine konulan bir taş misali yerinde ağır olur ve yerli yerinde kalır diye hayrete düşmeden edemiyorum Yunus Emre'nin Molla Kasım'ın gazabından kurtulup günümüze kadar gelen sözlerini elime alıp bu sözler ile gönlümü yıkayınca. Her ahvalime uygun bir sözü muhakkak oluyor Tabduk Emre'nin Bizim Yunus'unun. Zamanenin durumunu bir bardak çay eşliğinde eleştiri bombardımanına tutarken binlerce kelimele cümlelerin arasında laf kalabalığı içinde boğulurken hemen Yunus sesleniyor ötelere:

Eğer görseydün kendü 'amelün

Kimseyi anmaya kalmazdı hâlün

diye. Susuveriyorum hemen. Kendi ayıplarına karşı gözümü açıyor bu sözüyle Yunus ve dersimi alıyorum. Başkalarının gözündeki çöpü mertek görmede üstün olan gözlerim meğer kendi gözümdeki mertegi görmede ne kadar da körmüş diyerek Yunus'tan ders almaya devam ediyorum. Kendime acaba ile başlayan cümlelerden yol çiziyorum. Acaba diyorum; onun gibi bir rivayete göre kapıldığı dergâhın sakası bir rivayete göre de oduncusu olsaydım sırtım odun ya da su taşımaktan yara olsaydı yaramın sızısını Hakk'a değil de halka gösterdiğim için kovulup da yaptığının ne derece zülf-i yâre dokunduğunu anlayınca boynumu büküp gerisin geri gelir de eşik önünde üstüme basılmasını bekler miydim? Sanmam. Sanmam çünkü çağın şikâyetnâmecî insanlarından biriyim. En küçük sızı da en küçük aksaklıkta, sinek ısırtığı kadar bir acıda elimdeki telefonun klavyesi aracılığı ile bangır bangır şikâyetimi bildiriyorum cümle âleme. Şikâyet merciinin bir telefonun tuşu olduğu şu gösteri zamanında görünmeme, göstermeme şerefini kazanmanın zorluğunda Yunus gibi olabilmek Yunus gibi düşünebilmek çok zor. Şikâyetçi olduğum kadar makam mevki için çırpınan divanelerin dev aynasında da görüyorum kendimi. Aynanın ardında Yunus'un sırrı saklı. Kendimi aşabilsem bir aşıp görebilsem sırrı, bir ulaşısam aynanın ardındaki sırta:

Ma'kamını yıkarsan ta'at ile

Muradına ıresin devlet ile

sözünün manasına. Makamı mevki hatta terki terk etmeyi göze alacağım amma insanoğluyum, Molla Kasım'ın hırsı var içimde. Gönlümde de yer eden ayrı ayrı

makamlar. Evlat, para, şan, mal, mülk vs. Ta 'at ile yıkacağım tüm bu makamları ama aklıma “gönül” geliyor Makamların makamı olan gönül makamına erdim mi de ta 'at ile makam yıkmaya yelteneyim diyorum. Bir tweet, bir story(hikâye) , bir paylaşım ile aslını astarını araştırmadan yargı ve insaf dağıtan neslin içinde olduğumu görüp yüzüme tokat gibi indiriyorum:

İki cihan bed-bahtı kim gönül yıkar ise

sözünü. Bu sözü iyi işit de “ iki cihanın bedbahtı” olma diye salık veriyorum kendime. Sonra nefsimi körelten binlerce olumsuz uyarana karşı yolumu dağlara, taşlara, esen yellere, uçan kuşa, börtü böceğe, ağaçlara çeviriyorum. Acaba diyorum yine Yunus Emre'nin:

Sevelim sevilelim, dünya kimseye kalmaz

mesajını anlayabilecek miyim bunca gönül darlığı veren dünyalıkların arasında. Karşıma sevmenin ne derece güçlü bir olgu olduğunu gösteren bilgiler çıkıyor yolumun üstünde. Sevilen bir çiçeğin daha çok çiçeklendiğini, sevgi sözcükleri söylenen su moleküllerinin yapısının daha kristalimsi olduğunu, Solomon Adaları'nda yaşayan yerlilerin kurutmak istediği ağacı doğrudan balta ile kesmek yerine önce etrafını çevirip nefret dolu sözcükler söyleyerek kurutmalarının ardından kestiklerini okuduğumdan bu yana günümüzde deney ve deneyimlerle elde edilen bilgilerin sırrına Yunus'un yüzyıllar öncesinden gönül gözüyle erişmiş olmasına hayran kalarak “seven bir insan eyle beni ya Rab!” duası ediyorum. Savaşların, kavgaların, cinayetlerin, boşanmaların altında yatan en büyük sebep sevmeyi, sevilmeyi bilmemek çünkü.

Sevmek ve sevilmenin ne kadar önemli olduğunu, sevmek ve sevilmekten çok çok uzaklara düştüğümüzü mikroskopla dahi zor görülecek bir virüsün, küçük dağları ben yarattım edası ile gezen biz insanoğluna; komşunun komşuya, amirin memura, işverenin çalışana, çalışanın işverene, evladın anne babaya, anne babanın evladına sevgisinin ve hoşgörüsünün kalmadığı bu zamanda sevgi ve hoşgörü ne derece ehemmiyetliymiş uyarısını yaparcasına bizleri sosyal mesafelerle ayırarak göstermesindeki hikmetle aynı hikmet Yunus'un “sevelim sevilelim, dünya kimseye kalmaz.” sözündeki hikmet diyorum seven bir insan olma duamın ardından. Malın mülkün, lüksün, gösterişin, kısacası dünyalık olan her şeyin sağlık ve sıhhat karşısında bir hiç olduğunu, insanoğlunun acizliği, insanoğlunun her şeye sahip olsa da ezeli hükmün sahibinin planlarına sahip olamayacağını ve dünyalık olan her şeyin bir oyalanma vasıtası olduğunu fark ettirdi bize virüs. Evvel Yunus'un:

***Mal da yalan, mülk de yalan,
Var biraz da sen oyalan!***

diyerek fark ettirdiği gibi.

Bir dinence yeri gölgeliği misali olan dünyanın ahir zamanında ne çok şeyle oyalanmakta olduğumuz ortada. Bizi sevmekten, sevilmekten alıkoyan çok şey var. Eski insanların : “gün gelecek bir telden ötecek dünya” diye öngördükleri dünya bu dünya. Bir telden öttüğümüz gibi bir telden de başımızı kaldırıp bakmadığımız için etrafımızda olan bitenlere karşı duyarsızlaştık. Sanal ortamda açlıktan ölenleri paylaşıyor ancak yemeğimizi paylaşmıyoruz. Savaşın yerinden yurdundan ettiği insanları görüyoruz ancak bu insanları dertlerine derman aramak için sığındıkları vatanımızda görmek istemiyoruz. Şiddete, kavgaya, adaletsizliğe hayır diyoruz ancak eşimize dostumuza şiddetten geri kalmıyoruz, üst komşunun ayak sesinde kavgayı çıkarıyoruz, adalet terazisinin ayarı ile oynuyoruz . Kendimize yapılıns istemediğimiz her şeyi başkasına yaparak adaletsizliği gün yüzüne çıkarıyoruz. Her yerde bencilliğin ve kavganın çığırkanlığını yapıyoruz.

Ben gelmedim davi için, benim işim sevi

için diye seslenen Yunus’un sesini işitmiyor kulaklarımız. Neden işitmiyoruz diye sormadan edemiyorum kendime. Aslında işitmememiz için ortada hiçbir sebep yok. Yunus’un yaşadığı zamandan pek de farkı yok çağımızın. Moğol istilasını altında değiliz ama Moğollar kadar istila altına alan internet, yalan dolan, kapitalizmin, mutsuzluğun istilasını altındayız. Yunus’un döneminde maddi anlamda yokluk vardı. İçinde bulunduğumuz dönemde ise manevi yokluk zirvede. Sevgi, iman, güven, ahlak, edep yokluğu her yanımızı sarmış durumda. Yine onun döneminde olduğu gibi kardeş kardeşe düşman, savaşlar, salgınlar, sıkıntılar gün geçtikçe artmakta. Hâl böyle olunca Yunus’un ırmaklar gibi çağlayan sözleri ile dünyayı yeniden inşa etmek gönüllere sevgi tohumlarını dağıtmaktan başka çare kalmamakta insanlık için. Çünkü Yunus , nasıl sevgi ile çağlayan sözleri ile derman olduysa kendi çağının illetine; değişen bu çağda değişmeyen illetlere de derman olacak sözlerini hâlâ söylüyor paslanan kulaklarımıza doğru. Yunus; kibir, haset, benlik kaygısı, makam hırsı, şehvet duygusu, yokluk açlık ve sefaletin izlerini “dağlar ile taşlar ile Mevla’sını çağırarak , “ bir hastaya varıp bir yudum su vererek, gariplere göyünen özüyle, ne varlığa sevinerek ne yokluğa yerinerek” silmiştir ve onun izinden giderek silmenin mümkün olduğunu da göstermiştir.

Daha başka neler söylemiş ola , daha nasıl yıkarım Yunus'un sözleri ile gönlümü diye diye gezerken acabalarla dolu yolda sevgisizliğin, kibrin, bencilliğin, nefretin, tahammülsüzlüğün, hoşgörüsüzlüğün kol gezdiği dünyamızın kimseye kalmadığını, dünyadan kimlerin gelip geçtiğini

Niçe tahta binenler yire düştü

Niçe benim diyene sinek üşdi

diyerek gözümün önüne serdi Yunus . Kavgaya , gürültüye , savaşa ,şana , şerefe, makama, mala mülke sevdama dünyada çakılı kalacakmış gibi tavırlarıma şifa olsun diye yazmış olduğu bu iki dizelik reçeteye sonra da yeni reçetelerine erdim şifa bulmak gönlümü yıkamak için çıktığım yolun sonunda. Çağın hastalıklarından olan gönül çelici dünyalıklara aldanma dedi. Aklımı Allah yolunda kullanmamı öğütledi Allah'ın ma'rifetine ermem için.

Can ile olan iman can ile bile gider

diyerek *Hakk'el Yâkin'den* haber verdi.

Neyi sever isen imanın oldur

Niçe sevmeyesin sultanın oldur

dedi ve imanımı ve sultanımı seçerken uyanık olmamı sağladı.

“Aklın casusu kibirdir”

dedi ve kibirden uzaklaş dedi söz dilince. Ve en son:

İman gerek ise varını gider

dedi haddimi bildirdi bana. Çağın en büyük hastalığını bildim böylece. Varlık. Var olma kaygısı azaldıkça çoğalan iman ile zengin olurum o zaman diyerek sustum bu ince sözleri karşısında Yunus 'un. Yundu gönlüm , arındı.